

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ บทบาทและการเปลี่ยนแปลงของชุมชนท้องถิ่น
เนื่องจากการบูรณะวัดร่องขุน พ.ศ.2540 - 2553

ผู้เขียน นายชยกฤต เรือนคำ

ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ศาสตราจารย์ ดร.ธเนศวร์ เจริญเมือง

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการกำเนิดและลักษณะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการบูรณะวัดร่องขุน รวมไปถึงวิเคราะห์ผลกระทบจากการบูรณะที่มีต่อวัดและชุมชน โดยรอบเพื่อสรุปและเสนอผลกระทบตลอดจนข้อเสนอแนะที่เกิดจากการบูรณะวัดร่องขุน พ.ศ.2540 - 2553 โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง หรือแบบไม่เป็นทางการ ทำการสัมภาษณ์ในเชิงลึกและการสังเกต ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวแทนของกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มฝ่ายปกครอง กลุ่มนักธุรกิจเอกชน และกลุ่มคณะกรรมการบริหารวัด รวม 4 กลุ่ม โดยทำการคัดเลือกใน แต่ละกลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มละ 5 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน ผลการศึกษาพบว่า

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่นที่เกิดเนื่องจากการบูรณะวัดร่องขุนตั้งแต่ พ.ศ. 2540 -2553 มีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ ประกอบกิจการค้าขายสินค้าภายในชุมชน ซึ่งในการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่เห็น ได้อย่างเด่นชัดที่สุด ต่อประชาชนในชุมชนที่ก่อนหน้านี้ นั้นยึดอาชีพทางการเกษตรเป็นหลักเพียงอาชีพเดียวก็คือการมีรายได้จากการท่องเที่ยว เนื่องจากภายหลังจากการบูรณะวัดร่องขุนขึ้นมานั้น เกษตรกรสามารถจัดตั้งกลุ่มต่างๆ เพื่อทำผลิตภัณฑ์สินค้าท้องถิ่นหรือสินค้าพื้นเมืองออกมาจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นชุมชนเป็นอย่างมาก

การส่งเสริมการท่องเที่ยวทำให้เศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการบูรณะวัดร่องขุน มีการบริหารจัดการอย่างมีระบบ แบ่งเป็น คณะกรรมการวัด คณะกรรมการบริหารวัด และคณะกรรมการจัดสร้าง ซึ่งมีการแบ่งภาระหน้าที่ออกอย่างชัดเจน จึงทำให้การ

จัดการของชุมชนท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ส่งผลถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ดีขึ้น เช่น การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาของชุมชน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนชุมชน ส่งผลให้คนในชุมชนรักท้องถิ่นไม่คิดจะทิ้งถิ่นฐานบ้านเกิดเมืองนอน เพราะคนในชุมชนพร้อมที่จะช่วยกันแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของชุมชนท้องถิ่นที่เกิดเนื่องจากการบูรณะวัดร่องขุ่น ตั้งแต่ พ.ศ. 2540-2553 ได้เปลี่ยนแปลงไป จากเดิมเป็นวัดท้องถิ่นชุมชนธรรมดาวัดหนึ่ง ที่มีเพียงคนในชุมชนท้องถิ่นเท่านั้นที่ศรัทธา ในพระพุทธศาสนาจึงจะเข้าวัด แต่ภายหลังจากอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ ได้เป็นผู้จัดสร้างบูรณะวัดร่องขุ่นให้เกิดความน่าสนใจ มีเส้นทางท่องเที่ยวแต่สิ่งสำคัญต่อทุกสิ่งทุกอย่างนอกจากความสวยงามแล้วยังแฝงด้วยคติธรรมความเชื่ออันเป็นคำสอนตามแนวทางของศาสนาพุทธ จึงทำให้เป็นศูนย์รวมพุทธศาสนิกชน ที่นอกเหนือจากคนท้องถิ่นแล้ว ยังหมายถึงพุทธศาสนิกชนทั่วประเทศหรือชาวต่างชาติที่เลื่อมใสในพระพุทธศาสนาได้มาเห็นและสัมผัส ซึ่งเปรียบเสมือนเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ ประเพณี วัฒนธรรม และความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของแหล่งเรียนรู้ในการศึกษาพระพุทธศาสนาให้แก่สังคม

นอกจากนี้ยังส่งผลต่อไปในเรื่องของการพัฒนาเยาวชนในท้องถิ่นชุมชนที่หาที่ยึดเหนี่ยวจิตใจไม่ได้ อยากกลับตัวเป็นคนดี อยากทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่สังคม ก็สามารถเข้ามากลับตัวกลับใจที่วัดร่องขุ่นได้ เพื่อสร้างให้สังคมท้องถิ่นมีบุคคลที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้นในท้องถิ่น และให้โอกาสคนที่ทำตัวไม่ดีในอดีตกลับกลายเป็นคนที่ทำประโยชน์ให้แก่ชุมชนและวัดร่องขุ่นได้

อย่างไรก็ตามภายใต้การเปลี่ยนแปลงทางสังคมของชุมชนท้องถิ่น สิ่งที่สูงงสูญหายไปก็คือวิถีชีวิตชาวบ้านที่เคยอยู่กินกันอย่างพอเพียง มีไร่ มีนาทำมาหากิน สินค้าเกษตรจากราคาไม่สูงนักก็กลับกลายเป็นราคาสูงขึ้น เมื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขยายตัวใหญ่ขึ้น เศรษฐกิจดีขึ้น ชาวของก็แพงขึ้นตามตัว จึงเกิดปัญหากับชาวบ้านที่ยังคงยึดอาชีพทำไร่ ทำนา ไม่มีรายได้เสริม บางครอบครัวที่ไม่มีนาเป็นของตนเอง เช่นาผู้อื่นทำหรือมีอาชีพรับจ้างทำนาให้คนอื่น กระทั่งสิ่งแวดล้อมได้เปลี่ยนไปจากที่นากลายเป็นตึก อาคาร จึงทำให้ตนเองไม่มีอาชีพเหมือนคนอื่นๆ จึงทำให้เกิดปัญหาในการหาเลี้ยงครอบครัวทั้งสิ้น

Independent Study Title The Roles and Changes of Local Community due to
Wat Rong Khun Restoration, B.E.2540 - 2553

Author Mr. Chayakrit Ruenkham

Degree Master of Arts (Political Science)

Independent Study Advisor Professor Dr. Thanet Charoenmoueng

ABSTRACT

This study is to learn about the origination and changes from the restoration of Wat Rongkhun Temple and to analyze the impact from the restoration of Wat Rongkhun itself and its community. The purpose is to summarize and report the impact and to make suggestions on the restoration of Wat Rongkhun during B.E. 2540 - 2553. This study uses qualitative research : interviews as a research tool using deep interviews, semi-structured interviews and observation. Data was collected from representatives for 4 groups : the local administration organization, administration, private businessmen and the Wat Rongkhun Executive Committee. 5 representatives were chosen from each group in totaling 20 persons. The study results are as follows :

The economic changes in the local community that have arisen from the restoration of Wat Rongkhun from B.E. 2540 to B.E. 2553 affect economic growth are obviously seen in trade of local products. Before, agriculture was the main career of the local people. Revenue from tourism after the restoration of Wat Rongkhun boosted the sale of local products in each production group. This activity can generate a lot of income for the local community.

The promotion of tourism has caused economics change in the community. The restoration of Wat Rongkhun has included the establishment of systematic management such as the creation of the Wat's Committee, Wat's Executive Committee and Construction Committee with clearly defined duties. The improved management and participation within the community

has better helped analysis of community problems and planning implementation. Thus, local people realize their homeland and do not leave their homes because people work together to solve problem and develop their community.

Society changed after the restoration of Wat Rongkhun during B.E. 2540 - 2553, from a normal local temple with only Buddhism in the local area [faith and come to but after Chalermpai Kositpipat has been restore Wat Rongkhun,] it adds to tourism and makes the area more interesting to visitors. Besides the beautiful architecture, it conceal of Buddhist doctrine. Thus, it became to the center of Buddhism not only for local people, but also other Buddhists in Thailand and other countries. The opportunity to learn tradition, culture and knowledge about Buddhism in society was added.

Moreover, this affects the local youth development. They could not find restraint, they want to be good men, useful in their society, and so they come to Wat Rongkhun to turn over a new leaf. Here, Wat Rongkhun can give them an opportunity to become quality people.

However, under this changing local society, we found that the ability to earn a sufficient living was lost, the price of agricultural goods is rising, society is expanding, and things are more expensive. Therefore, the problems arise that farmers have no other revenue. Some families have to rent the fields or work as employees, but the has changed from fields to building, leading to a loss of work and causing life problems.